

Η κρίση και το πρόβλημα της διακυβέρνησης στην ελληνική κοινωνία

Σταύρος Ιωαννίδης

Το κεντρικό πρόβλημα σήμερα

Το πιεστικό ερώτημα που εγείρεται σήμερα δεν είναι η ορθή οικονομική πολιτική, αλλά κατά πόσο το παρόν σύστημα διακυβέρνησης της ελληνικής κοινωνίας (το πολιτικό σύστημα, οι θεσμοί της κοινωνίας πολιτών, η δημόσια διοίκηση, ο Τύπος, τα εργατικά συνδικάτα και άλλα είδη οργανωμένων ομάδων συμφερόντων) μπορεί να υποβοηθήσει την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και να επιτρέψει τη μεταμόρφωση της χώρας σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή οικονομία αγοράς. Κυρίως όμως, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον το σύστημα αυτό είναι δυνατό να αλλάξει και το ίδιο σε αυτή την πορεία

Πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε αυτό το πρόβλημα;

- Αυτή η διατύπωση του προβλήματος υποδηλώνει ότι πολιτικοί, κοινωνικοί, ιδεολογικοί και ιστορικοί παράγοντες ενδεχομένως να έχουν μεγαλύτερη σημασία για τη διαμόρφωση του μέλλοντος της χώρας από την οικονομική πολιτική καθαυτή
- Επειδή η συγκυρία στην οποία βρίσκεται η ελληνική κοινωνία είναι πρωτόγνωρη, είναι σημαντική η μελέτη της εμπειρίας άλλων χωρών που βρέθηκαν πρόσφατα σε παραπλήσια κατάσταση με την ελληνική

Πώς φτάσαμε εδώ;

- Το πρόβλημα της χώρας δεν είναι απλώς ότι ακολούθησε λανθασμένη οικονομική πολιτική
- Ένα σύστημα διακυβέρνησης που παράγει διαρκώς ελλείμματα και χρέος
- Η πολιτική οικονομία της μεταπολίτευσης: τα δημόσια οικονομικά ως «πίτα» προς διανομή
- Πολιτική κουλτούρα σύγκρουσης
- Η απόλυτη αξία υπεράσπισης «κεκτημένων»: απαξία της έννοιας της διαπραγμάτευσης
- Ένας δημόσιος τομέας υπερτροφικός, αναποτελεσματικός και μονίμως ελλειμματικός που οδηγεί σε μίαν οικονομία εσωστρεφή με τεράστιο έλλειμμα ανταγωνιστικότητας

Αρκεί η δημοσιονομική σταθερότητα για την επιστροφή της ελληνικής οικονομίας σε αναπτυξιακή πορεία;

- Όχι, αν δεν συνοδευθεί από ένα ευρύ πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, το οποίο να αλλάζει ριζικά το σημερινό σύστημα διακυβέρνησης
- Ο κίνδυνος μιας «ελληνοκεντρικής» ρητορείας
- Τέσσερις στόχοι μιας συνεκτικής μεταρρυθμιστικής προσπάθειας:
 - Προώθηση επιχειρηματικής κουλτούρας
 - Το τρίγωνο της γνώσης
 - Ενθάρρυνση καινοτομικότητας
 - Εξωστρέφεια

Προς ένα νέο σύστημα διακυβέρνησης

- Ανάγκη συγκρότησης ισχυρών και βιώσιμων πολιτικών και κοινωνικών συνασπισμών που θα απαιτήσουν να ανοίξει ο δρόμος των μεταρρυθμίσεων
- Ποιοι είναι οι βασικοί αρμοί του συστήματος διακυβέρνησης που πρέπει να αντιμετωπιστούν;
- Το πολιτικό σύστημα
 - Ροπή στη δημαγωγία και τον λαϊκισμό
 - Πολιτική κουλτούρα σύγκρουσης
 - Το εκλογικό σύστημα
- Τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης
- Η δημόσια διοίκηση

Πού πρέπει να επικεντρωθεί μια στρατηγική μεταρρυθμίσεων;

- Είναι σημαντικό να υπογραμμιστούν οι περιοχές όπου η αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης θα πρέπει να εστιάσει και τα συγκεκριμένα ερωτήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει
 - 1^η περιοχή: το Σύνταγμα ως βασικό πλαίσιο που προσδιορίζει το σύστημα διακυβέρνησης
 - 2^η περιοχή: η ποιότητα των θεσμών
 - 3^η περιοχή: οι αξίες που προσδιορίζουν το πλαίσιο των κοινωνικών συμπεριφορών
 - 4^η περιοχή: οι αντιλήψεις για τη θέση της χώρας στο διεθνές σύστημα
 - 5^η περιοχή: το πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν οι ιδιωτικοί οργανισμοί
 - 6^η περιοχή: Η δημόσια διοίκηση και η διακυβέρνηση του δημόσιου τομέα

Οικονομική κρίση και διακυβέρνηση Τελικά, σε τι αποσκοπεί το ΙΟΒΕ διατυπώνοντας αυτές τις θέσεις;

Θέλουμε να στήσουμε ένα καθρέφτη για να κοιταχτούμε όλοι μας, ολόκληρη η ελληνική κοινωνία. Να προβληματιστούμε γιατί φτάσαμε στη σημερινή κατάσταση και πώς πρέπει να αλλάξουμε για να προχωρήσουμε προς το μέλλον. Γιατί μόνο αν αποδεχθούμε ότι πρέπει να αλλάξουμε θα έχουμε ελπίδα να προχωρήσουμε.

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας